

ODLUKA VIJEĆA (ZVSP) 2017/2283**od 11. prosinca 2017.****za potporu globalnog mehanizma izvješćivanja o nezakonitom malom i lakom oružju te drugom nezakonitom konvencionalnom oružju i streljivu kako bi se smanjila opasnost nezakonite trgovine njima („iTrace III”)**

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o Europskoj uniji, a posebno njegov članak 28. stavak 1. i članak 31. stavak 1.,

uzimajući u obzir prijedlog Visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku,

budući da:

- (1) U Globalnoj strategiji EU-a iz 2016. za vanjsku i sigurnosnu politiku Europske unije („Globalna strategija EU-a”) naglašava se da će Unija promicati mir i jamčiti sigurnost svojih građana i svojeg područja te povećati svoj doprinos kolektivnoj sigurnosti.
- (2) Nezakonita proizvodnja, prijenos i stavljanje u optjecaj konvencionalnog oružja, uključujući malo i lako oružje („SALW”) te njihovo pretjerano gomilanje i nekontrolirano širenje ključan su dio tog izazova i u Europi i izvan nje. Tim nezakonitim aktivnostima povećava se nesigurnost u Europi i njezinu susjedstvu, kao i u mnogim drugim regijama svijeta, zaoštavanjem sukoba i ugrožavanjem napora za uspostavu mira nakon sukoba, te one stoga predstavljaju ozbiljnu prijetnju europskome miru i sigurnosti.
- (3) U Strategiji EU-a za suzbijanje nezakonitog gomilanja malog i lakog oružja (SALW) i pripadajućeg streljiva te trgovanja njima („Strategija EU-a za SALW”) od 16. prosinca 2005., kojom su utvrđene smjernice za djelovanje Unije u području SALW-a, istaknuto je da SALW doprinosi pogoršanju terorizma i organiziranog kriminala te da je glavni čimbenik u izazivanju i širenju sukoba, kao i u urušavanju državnih struktura.
- (4) Strategijom EU-a za SALW potvrđuje se i da Unija jača i podupire mehanizam za praćenje sankcija i podupire jačanje nadzora izvoza, kao i promicanje Zajedničkog stajališta Vijeća 2008/944/ZVSP ⁽¹⁾, među ostalim promicanjem mjera za poboljšavanje transparentnosti.
- (5) Akcijskim programom UN-a za sprječavanje, suzbijanje i iskorjenjivanje nezakonitog trgovanja SALW-om u svim njegovim aspektima („Akcijski program UN-a”), donesenim 20. srpnja 2001., sve države članice UN-a obvezale su se sprječavati nezakonitu trgovinu SALW-om ili njegovo preusmjeravanje neovlaštenim primateljima te posebice uzimati u obzir opasnost od preusmjeravanja SALW-a u nezakonitu trgovinu prilikom procjene zahtjeva za dozvole za izvoz.
- (6) Opća skupština Ujedinjenih naroda usvojila je 8. prosinca 2005. Međunarodni instrument kojim se državama omogućuje da pravodobno i pouzdano prepoznaju i prate nezakoniti SALW.
- (7) Na drugoj konferenciji za reviziju Akcijskog programa UN-a održanoj 2012. sve države članice UN-a ponovno su potvrdile svoju predanost sprječavanju nezakonite trgovine SALW-om, uključujući njegovo preusmjeravanje neovlaštenim primateljima, kao i svoje obveze sadržane u Akcijskom programu UN-a u vezi s procjenom zahtjeva za ovlaštenja za izvoz.
- (8) Ugovor o trgovini oružjem („UTO”) stupio je na snagu 24. prosinca 2014. Cilj UTO-a uspostava je najviših mogućih zajedničkih međunarodnih standarda za uređivanje ili poboljšanje propisa međunarodne trgovine konvencionalnim oružjem, sprječavanje i iskorjenjivanje nezakonite trgovine konvencionalnim oružjem te sprječavanje njegova preusmjeravanja. Unija bi trebala podupirati sve države članice UN-a u provođenju djelotvornih nadzora prijenosa oružja kako bi osigurala da UTO bude što je više moguće djelotvoran, posebno u vezi s provedbom njegova članka 11.
- (9) Unija je prethodno poduprla društvo Conflict Armament Research Ltd. (CAR) na temelju odluka Vijeća 2013/698/ZVSP ⁽²⁾ te (ZVSP) 2015/1908 ⁽³⁾ od (iTrace I i II).

⁽¹⁾ Zajedničko stajalište Vijeća 2008/944/ZVSP od 8. prosinca 2008. o definiranju zajedničkih pravila kojima se uređuje kontrola izvoza vojne tehnologije i opreme (SL L 335, 13.12.2008., str. 99.).

⁽²⁾ Odluka Vijeća 2013/698/ZVSP od 25. studenoga 2013. za potporu globalnog mehanizma izvješćivanja o nezakonitom malom i lakom oružju te drugom nezakonitom konvencionalnom oružju i streljivu kako bi se smanjila opasnost nezakonite trgovine njima (SL L 320, 30.11.2013., str. 34.).

⁽³⁾ Odluka Vijeća (ZVSP) 2015/1908 od 22. listopada 2015. za potporu globalnog mehanizma izvješćivanja o nezakonitom malom i lakom oružju te drugom nezakonitom konvencionalnom oružju i streljivu kako bi se smanjila opasnost nezakonite trgovine njima („iTrace II”) (SL L 278, 23.10.2015., str. 15.).

- (10) Unija želi financirati iTrace III., treću fazu tog globalnog mehanizma izvješćivanja o nezakonitom SALW-u i drugom nezakonitom konvencionalnom oružju i streljivu. Time će se smanjiti opasnost nezakonite trgovine njima i doprinijeti postizanju opisanih ciljeva, među ostalim pružanjem odgovarajućih i pravodobnih informacija o nezakonitom trgovanju oružjem nacionalnim tijelima za izvoz oružja kako bi se doprinijelo kolektivnoj sigurnosti Europe, kao što se zahtijeva u globalnoj strategiji EU-a,

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

S ciljem primjene globalne strategije EU-a i Strategije EU-a za SALW te promicanja mira i sigurnosti, projektne aktivnosti koje Unija treba podržavati imaju sljedeće posebne ciljeve:

- daljnje održavanje korisniku prilagođenog globalnog sustava upravljanja informacijama o SALW-u i drugom konvencionalnom oružju i streljivu koje je preusmjereno ili koje je predmet nezakonite trgovine („iTrace“), a zabilježeno je u područjima pogođenima sukobom, kako bi se oblikovateljima politika, stručnjacima za nadzor konvencionalnog oružja i službenicima za nadzor izvoza konvencionalnog oružja pružile relevantne informacije za razvoj djelotvornih strategija i projekata, utemeljenih na dokazima, protiv nezakonitog širenja SALW-a i drugog konvencionalnog oružja i streljiva,
- osposobljavanje i mentorstvo za nacionalna tijela u državama pogođenima sukobom s ciljem razvoja održivog nacionalnog kapaciteta za prepoznavanje i praćenje nezakonitog oružja, poticanja kontinuirane suradnje s projektom „iTrace“, boljeg utvrđivanja prioriteta fizičke sigurnosti i upravljanja zalihama (PSSM), učinkovitijeg oblikovanja nacionalnih zahtjeva u pogledu nadzora oružja i pomoći u području kaznenog progona (pogotovo inicijativa koje financira EU, kao što je iARMS) te jačanja dijaloga s misijama i inicijativama EU-a,
- učestalija i dulja terenska istraživanja u području SALW-a i drugog konvencionalnog oružja i streljiva koje je nezakonito u optjecaju u područjima pogođenima sukobom radi dobivanja podataka za iTrace, kao odgovor na jasne zahtjeve država članica i delegacija Unije,
- izravnu potporu tijelima država članica za nadzor izvoza oružja i oblikovateljima politika o nadzoru oružja, uključujući ponovljene savjetodavne posjete osoblja projekta iTrace glavnim gradovima država članica, korisničku podršku 24 sata dnevno za trenutno pružanje savjeta o procjeni rizika i strategijama za borbu protiv preusmjerenja, razvoj sigurnih aplikacija za fiksni ili mobilni prikaz kojima se osigurava trenutni prikaz obavijesti o preusmjeravanju nakon izvoza te provjere nakon isporuke koju osoblje projekta iTrace pruža državama članicama na zahtjev,
- podizanje razine osviještenosti informiranjem o nalazima projekta, promicanje svrhe i dostupnih funkcija sustava iTrace za međunarodne i nacionalne oblikovatelje politika, stručnjake za nadzor konvencionalnog oružja i tijela koja izdaju dozvole za izvoz oružja te jačanje međunarodnog kapaciteta za praćenje nezakonitog širenja SALW-a i drugog konvencionalnog oružja i streljiva, kao i za pomoć oblikovateljima politika pri prepoznavanju prioritetnih područja za međunarodnu pomoć i suradnju te za smanjivanje opasnosti od preusmjeravanja SALW-a i drugog konvencionalnog oružja i streljiva,
- izradu izvješća o ključnim pitanjima politike, sastavljenih na temelju podataka dobivenih tijekom istraga na terenu i predstavljenih u sustavu iTrace, o posebnim područjima koja zahtijevaju međunarodnu pažnju, uključujući glavne obrasce trgovine SALW-om i drugim konvencionalnim oružjem i streljivom te regionalnu raspodjelu oružja i streljiva koji su predmet trgovine.

Unija financira ovaj projekt čiji je detaljan opis naveden u Prilogu ovoj Odluci.

Članak 2.

1. Visoki predstavnik Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku („VP“) odgovoran je za provedbu ove Odluke.
2. Tehničku provedbu projekta iz članka 1. izvršava Conflict Armament Research Ltd. („CAR“).
3. CAR izvršava svoje zadaće pod odgovornošću VP-a. U tu svrhu VP sklapa potrebne aranžmane s CAR-om.

Članak 3.

1. Financijski referentni iznos za provedbu projekta iz članka 1. iznosi 3 474 322,77 EUR. Ukupni procijenjeni proračun za cjelokupni projekt iznosi 3 993 676,97 EUR, koji putem sufinanciranja osiguravaju CAR i njemačko Ministarstvo vanjskih poslova.
2. Rashodima koji se financiraju iz iznosa navedenog u stavku 1. upravlja se u skladu s postupcima i pravilima koji se primjenjuju na opći proračun Unije.
3. Komisija nadzire ispravnost upravljanja financijskim referentnim iznosom iz stavka 1. Komisija u tu svrhu sklapa potreban sporazum s CAR-om. Sporazumom se utvrđuje da CAR osigurava vidljivost doprinosa Unije u skladu s njegovom veličinom.
4. Komisija nastoji sklopiti sporazum iz stavka 3. u najkraćem mogućem roku nakon stupanja na snagu ove Odluke. Komisija obavješćuje Vijeće o svim poteškoćama u tom procesu i o datumu sklapanja sporazuma.

Članak 4.

1. VP izvješćuje Vijeće o provedbi ove Odluke na temelju redovitih tromjesečnih opisnih izvješća koje priprema CAR. Ta izvješća predstavljaju temelj za evaluaciju koju provodi Vijeće. Vanjski subjekt provodi evaluaciju projekta s ciljem pomaganja Vijeću u njegovoj evaluaciji rezultata ove Odluke Vijeća.
2. Komisija izvješćuje o financijskim aspektima projekta iz članka 1.

Članak 5.

1. Ova Odluka stupa na snagu na dan donošenja.
2. Ova Odluka prestaje važiti 24 mjeseca nakon sklapanja sporazuma iz članka 3. stavka 3. Međutim, ona prestaje važiti šest mjeseci nakon datuma stupanja na snagu ako se u tom razdoblju ne sklopi nikakav sporazum.

Sastavljeno u Bruxellesu 11. prosinca 2017.

Za Vijeće
Predsjednica
F. MOGHERINI

PRILOG

Globalni mehanizam izvješćivanja o SALW-u i drugom konvencionalnom oružju i streljivu iTrace

1. Kontekst i obrazloženje za potporu u okviru Zajedničke vanjske i sigurnosne politike (ZVSP)
 - 1.1. Ova se Odluka nadovezuje na uzastopne odluke Vijeća o borbi protiv destabilizirajućeg učinka preusmjerenja SALW-a i drugog konvencionalnog oružja i trgovine njima, posebno na odluke Vijeća 2013/698/ZVSP od 25. studenoga 2013. ⁽¹⁾ te (ZVSP) 2015/1908 od 22. listopada 2015. ⁽²⁾ kojima je uspostavljen i unaprijeđen globalni mehanizam izvješćivanja o nezakonitom SALW-u i drugom nezakonitom konvencionalnom oružju i streljivu.

Nezakonito širenje SALW-a i drugog konvencionalnog oružja i streljiva glavni je čimbenik kojim se ugrožava stabilnost države i zaoštavaju sukobi, što predstavlja ozbiljnu prijetnju miru i sigurnosti. Kako se navodi u Strategiji EU-a za suzbijanje nezakonitog prikupljanja malog i lakog oružja i pripadajućeg streljiva te trgovine njima („Strategija EU-a za SALW”), nezakonito oružje i streljivo doprinose pogoršanju terorizma i organiziranog kriminala te su glavni čimbenici u izazivanju i širenju sukoba, kao i u raspadu državnih struktura. Najnovijim nalazima projekta iTrace u Iraku, Libiji, Siriji i ostalim složenim sukobima blizu vanjskih granica Unije potvrđene su tvrdnje iz Strategije EU-a za SALW.

Mjerama provedenim na temelju Odluke (ZVSP) 2015/1908 uspostavljen je iTrace, globalna inicijativa za praćenje oružja u područjima pogođenima sukobom. Aktivna je u 27 država pogođenih sukobom, među ostalim u Africi, na Bliskom istoku, u južnoj i istočnoj Aziji te u posljednje vrijeme u Latinskoj Americi. iTrace je najveći svjetski javni registar podataka o preusmjerenom konvencionalnom oružju s ciljem pružanja podrške naporima država članica u otkrivanju i rješavanju preusmjerenja u skladu s obvezama na temelju članka 11. Ugovora o trgovini oružjem („UTO”) i kriteriju 7. Zajedničkog stajališta Vijeća 2008/944/ZVSP ⁽³⁾. iTrace osigurava precizno izvješćivanje o isporukama oružja i streljiva kojima se opskrbljuju oružane pobunjeničke i terorističke snage koje predstavljaju prijetnju sigurnosti Unije, uključujući Al Qaidu u islamskom Magrebu i Daiš ili Islamsku državu; iTrace povjerljivo i brzo upozorava tijela država članica za nadzor izvoza na opasnosti od preusmjerenja nakon izvoza; pruža ključne informacije u stvarnom vremenu delegacijama Unije i diplomatskim misijama država članica u regijama pogođenima sukobom o trgovini oružjem i dinamici sukoba te podiže razinu osviještenosti o nadzoru oružja i mjerama za borbu protiv preusmjerenja učestalim i utjecajnim globalnim medijskim kampanjama.

- 1.2. No države članice sve više pozivaju da se u okviru projekta iTrace organiziraju izravni brifinzi licem u lice za nacionalna tijela koja izdaju dozvole za izvoz oružja (uključujući česte posjete glavnim gradovima) te da se oblikovateljima politika za nadzor izvoza oružja osigura širi spektar resursa.

Stoga je cilj ove Odluke nastavak rada na projektu te njegovo unapređenje na temelju Odluke (ZVSP) 2015/1908 daljnjim pružanjem sustavno prikupljenih relevantnih informacija oblikovateljima politika Unije, stručnjacima Unije za nadzor oružja i službenicima Unije za nadzor izvoza oružja kojima će im se pružiti podrška za razvoj djelotvornih strategija utemeljenih na dokazima, za borbu protiv preusmjerenja i nezakonitog širenja konvencionalnog oružja i njihova streljiva kako bi se poboljšale međunarodna i regionalna sigurnost. Njome će im se na taj način pružiti daljnja potpora pri kombiniranju uspješne reaktivne strategije s odgovarajućim preventivnim djelovanjem kako bi se riješila nezakonita ponuda i potražnja te osigurao djelotvoran nadzor konvencionalnog oružja u trećim zemljama.

- 1.3. Ovom Odlukom predviđa se trajno održavanje i daljnje unapređivanje javno dostupnog internetskog sustava iTrace. Projekte navedene u Odluci (ZVSP) 2015/1908 ojačat će se na sljedeći način: 1.) učestalijim i duljim misijama za prikupljanje podataka o isporukama nezakonitoga konvencionalnog oružja u regije zahvaćene

⁽¹⁾ Odluka Vijeća 2013/698/ZVSP od 25. studenoga 2013. za potporu globalnog mehanizma izvješćivanja o nezakonitom malom i lakom oružju te drugom nezakonitom konvencionalnom oružju i streljivu kako bi se smanjila opasnost nezakonite trgovine njima (SL L 320, 30.11.2013., str. 34.).

⁽²⁾ Odluka Vijeća (ZVSP) 2015/1908 od 22. listopada 2015. za potporu globalnog mehanizma izvješćivanja o nezakonitom malom i lakom oružju te drugom nezakonitom konvencionalnom oružju i streljivu kako bi se smanjila opasnost nezakonite trgovine njima („iTrace II”) (SL L 278, 23.10.2015., str. 15.).

⁽³⁾ Zajedničko stajalište Vijeća 2008/944/ZVSP od 8. prosinca 2008. o definiranju zajedničkih pravila kojima se uređuje kontrola izvoza vojne tehnologije i opreme (SL L 335, 13.12.2008., str. 99.).

sukobima; 2.) prilagođenim paketima za potporu državama članicama koji obuhvaćaju izravno savjetovanje, dogovorene podatke i izvješća, korisničku podršku 24 sata dnevno te dodjelu zadaća u pogledu provjere nakon isporuke i 3.) osposobljavanjem i mentorstvom za nacionalna tijela u državama pogođenima sukobom s ciljem izgradnje kapaciteta za suzbijanje preusmjeravanja, unapređivanja upravljanja oružjem te poboljšavanja prikupljanja podataka za iTrace.

2. Opći ciljevi

Djelovanjem opisanim u nastavku pružit će se daljnja podrška međunarodnoj zajednici u borbi protiv destabilizirajućeg učinka preusmjeravanja SALW-a i drugog konvencionalnog oružja i streljiva i trgovine njima. Njime će se oblikovateljima politika, stručnjacima za nadzor oružja i službenicima za nadzor izvoza oružja pružiti relevantne informacije kojima će im se omogućiti podrška u razvoju djelotvornih strategija utemeljenih na dokazima, za borbu protiv preusmjeravanja i nezakonitog širenja SALW-a i drugog konvencionalnog oružja i streljiva kako bi se poboljšale međunarodna i regionalna sigurnost. Djelovanjem će se:

- (a) pružiti konkretne informacije o trgovini SALW-om i drugim konvencionalnim oružjem potrebne za djelotvornije praćenje provedbe Akcijskog programa UN-a o nezakonitoj trgovini SALW-om;
- (b) pojačati provedba Međunarodnog instrumenta za praćenje;
- (c) razotkriti glavne rute i subjekte uključene u preusmjeravanje konvencionalnog oružja i streljiva u regije pogođene sukobom ili međunarodnim terorističkim organizacijama te pružiti dokaze o skupinama i pojedincima uključenima u nezakonitu trgovinu, kao potpora nacionalnim pravnim postupcima;
- (d) poboljšati suradnju među relevantnim misijama i tijelima UN-a te ostalim međunarodnim organizacijama u području praćenja SALW-a i drugog konvencionalnog oružja i izravnog pružanja informacija kao potpora postojećim mehanizmima za praćenje, uključujući INTERPOL-ov sustav upravljanja evidencijom i praćenjem nezakonitog oružja (iARMS) kojim se nadopunjuje sustav iTrace i s kojim će se osigurati koordinacija;
- (e) pružiti relevantne informacije za određivanje prioriteta područja za međunarodnu suradnju i pomoć u djelotvornoj borbi protiv preusmjeravanja SALW-a i drugog konvencionalnog oružja i streljiva i trgovine njima, poput financiranja projekata s obzirom na sigurnost zaliha ili upravljanje granicama;
- (f) ponuditi mehanizam za pomoć pri praćenju provedbe UTO-a, posebno za otkrivanje preusmjeravanja prenesenog konvencionalnog oružja, kao i za pomoć vladama pri procjeni opasnosti od preusmjeravanja prije izvoza konvencionalnog oružja, konkretno opasnosti od preusmjeravanja unutar zemlje kupca ili ponovnog izvoza u nepoželjnim uvjetima; i
- (g) pružiti prilagođenu podršku državama članicama kako bi se pomoglo u procjeni i ublažavanju rizika preusmjeravanja.

3. Dugoročna održivost i ishodi projekta

Djelovanjem će se osigurati trajni okvir za stalno praćenje nezakonitog širenja SALW-a i drugog konvencionalnog oružja i streljiva. Očekuje se da će se znatno povećati količina postojećih informacija povezanih s oružjem i pružiti znatna podrška ciljanom razvoju djelotvornih politika nadzora konvencionalnog oružja i nadzora izvoza oružja. Konkretno, projektom će se:

- (a) nastaviti dodavati informacije u sustav upravljanja informacijama iTrace kojim će se osigurati dugoročno prikupljanje i analiza podataka o nezakonitom konvencionalnom oružju;
- (b) oblikovateljima politika i stručnjacima za nadzor konvencionalnog oružja staviti na raspolaganje alat za određivanje djelotvornijih strategija i prioriteta područja za pomoć i suradnju (na primjer određivanjem podregionalne ili regionalne suradnje, koordinacije i mehanizama za dijeljenje informacija koje je potrebno uspostaviti ili ojačati, utvrđivanjem nesigurnih nacionalnih zaliha, neodgovarajućeg upravljanja zalihama, nezakonitih ruta prijenosa, slabog nadzora granica i nedovoljnih kapaciteta za kazneni progon);
- (c) osigurati ugrađena fleksibilnost za generiranje informacija relevantnih za politiku, bez obzira na zahtjeve politike koji se brzo mijenjaju;
- (d) znatno povećati učinkovitost međunarodnih organizacija i pojedinaca za praćenje oružja osiguravanjem mehanizma za dijeljenje informacija čije se područje primjene neprestano širi; i

- (e) izgraditi održivi nacionalni kapacitet za prepoznavanje i praćenje nezakonitog oružja u državama pogođenima sukobom i postići djelotvornije sudjelovanje u međunarodnim procesima nadzora oružja i kaznenog progona.

4. Opis djelovanja

- 4.1. Projekt 1.: Osposobljavanje i mentorstvo u prepoznavanju i međunarodnom praćenju oružja za nacionalna tijela u državama pogođenima sukobom.

4.1.1. Cilj projekta

Projektom će se za lokalne partnere i, prema potrebi, osoblje za potporu miru (uključujući misije UN-a i Unije i skupine ili odbori za praćenje sankcija) na zahtjev osigurati osposobljavanje o prepoznavanju i praćenju oružja te upravljanju njime. Osposobljavanje će se temeljiti na rasponu usluga koje CAR nudi od 2014., iako ih se financira izvan proračuna za projekte iTrace I i II, što se pokazalo ključnim za olakšavanje tih projekata.

4.1.2. Projektne aktivnosti

U okviru projekta rasporedit će se osoblje iz njegovih timova za istrage na terenu kako bi davalo upute na razinama sve veće tehničke kompleksnosti, što obuhvaća:

- (a) uvod u prikupljanje podataka o oružju, s upućivanjem na konkretne slučajeve;
- (b) osnovno prepoznavanje oružja i djelotvorne tehnike dokumentacije oružja;
- (c) standardne operativne postupke za prikupljanje dokaza, lanac nadzora za dokaze,
- (d) zahtjeve za dalekosežne, regionalne i međunarodne istrage,
- (e) provedbu Međunarodnog instrumenta za praćenje;
- (f) međunarodno praćenje oružja i sustave praćenja oružja (posebno Interpol i Europol)
- (g) upotrebu velike količine podataka (big data) i analize trendova; i
- (h) kanale omogućavanja tehničke pomoći (međunarodne) i intervencija kaznenog progona.

Te će se aktivnosti provoditi uz istrage na terenu u okviru sustava iTrace – uključujući zajedničke istrage (mentorstvo) koje se provode s nacionalnim vladinim tijelima.

4.1.3. Rezultati projekta

Projektom će se:

- (a) potaknuti nacionalna tijela da dodijele veći pristup timovima iTrace za istrage na terenu, kao odgovor na opetovane pozive na pružanje kapaciteta za tehničku pomoć i zajedničke istrage upućene timovima iTrace te za povećanje obima podataka u okviru sustava iTrace.
- (b) omogućiti konkretna pomoć u pogledu kapaciteta nacionalnim vladama, koje iako trpe posljedice preusmjerenja oružja, ne raspolažu alatima za utvrđivanje preusmjerenog oružja koje se upotrebljava u sukobima i izvješćivanje o njemu, što je često preduvjet za djelotvornije nacionalno upravljanje oružjem pa se stoga navedenim podupire provedba UTO-a, ITI-ja i PoA-e, programa fizičke sigurnosti i upravljanja zalihama (PSSM) te suradnja s međunarodnim tijelima kaznenog progona, među ostalim Interpolom (iARMS) i Europolom.
- (c) poduprijeti pojačani dijalog, posebno utvrđivanje ključnih dionika za druge inicijative koje podupire Unija (npr. odnose između misija Unije i vlada domaćina) i pokretanje inicijativa kao što su program PSSM (npr. projekte upravljanja zalihama koje podupire Unija).

4.1.4. Pokazatelji provedbe projekta

Do 30 terenskih posjeta za osposobljavanje i mentorstvo, s naglaskom na ponovljene posjete kako bi se nacionalnim tijelima pružila potpora u jačanju kapaciteta za praćenje.

Projekt će se provoditi tijekom cijelog dvogodišnjeg razdoblja trajanja projekta iTrace.

4.1.5. Korisnici projekta

Nacionalni dionici u državama pogođenima sukobima, uključujući tijela kaznenog progona i tužitelje, imat će izravnu korist od aktivnosti osposobljavanja i mentorstva u okviru sustava iTrace. Tim programom omogućit će se neizravna potpora nacionalnim dijalogima s inicijativama za nadzor oružja, bez obzira na to financira li ih Unija ili ne, uz poticanje upotrebe međunarodnih mehanizama za praćenje (među ostalim Interpolova sustava iARMS i Europol) te olakšavanje sudjelovanja u projektima upravljanja zalihama koje podupire Unija i drugim projektima za nadzor SALW-a.

4.2. Projekt 2.: Poboljšane istrage na terenu nužne za daljnje popunjavanje sustava iTrace dokaznom dokumentacijom, u stvarnom vremenu, o trgovini i preusmjeravanju SALW-a i drugog konvencionalnog oružja i streljiva te drugim relevantnim informacijama.

4.2.1. Cilj projekta

Projektom će se poboljšati učestalost i trajanje terenskog istraživanja SALW-a i drugog konvencionalnog oružja i streljiva koje je u optjecaju u područjima pogođenima sukobom. Projektom će se kao prioriteti utvrditi zemlje od posebnog interesa za države članice, uključujući, među ostalim, Irak, Libiju, Mali, Južni Sudan, Somaliju, Siriju i Jemen.

Provedba projekta olakšat će se uspostavom formalnih sporazuma o razmjeni informacija s misijama Unije i UN-a te nizom organizacija, kao i selektivnim slanjem formalnih zahtjeva za praćenje nacionalnim vladama. Nadalje, projektom će se nastaviti provoditi sekundarno istraživanje o postojećim informacijama o relevantnim prijenosima koje su prikupile organizacije osim CAR-a te će se te informacije provjeravati (istragama na terenu) za unos u sustav iTrace.

4.2.2. Projektne aktivnosti

U okviru ovog projekta provodit će se sljedeće aktivnosti:

- (a) raspoređivanje kvalificiranih stručnjaka za oružje radi provođenja analize na terenu o nezakonitom SALW-u i drugom konvencionalnom oružju, streljivu i pripadajućem materijalu dobivenom iz država pogođenih sukobom;
- (b) analiza, pregled i provjera dokumentiranih dokaza o nezakonitom SALW-u i drugom nezakonitom konvencionalnom oružju, streljivu i njihovim korisnicima, uključujući, među ostalim, fotografije oružja, njihovih sastavnica te unutarnjih i vanjskih oznaka, ambalažu, povezanu prijevoznu dokumentaciju i rezultate istraživanja na terenu (korisnici, dobavljači i rute prijenosa);
- (c) pregled i provjera dodatnih nedavnih dokaza o nezakonitom SALW-u i drugom konvencionalnom oružju i streljivu koje su prikupile organizacije osim CAR-a, uključujući izvješća skupina UN-a za praćenje sankcija, organizacija civilnog društva i međunarodnih informativnih medija;
- (d) unošenje svih prikupljenih i pregledanih dokaza u sustav upravljanja informacijama i internetski portal za kartiranje iTrace;
- (e) utvrđivanje lokalnih partnera i pružanje im potpore u osiguravanju stalnog prikupljanja podataka za potporu sustavu iTrace tijekom trajanja predloženog djelovanja i nadalje;
- (f) stalna veza s nacionalnim vladama radi utvrđivanja nacionalnih kontaktnih točaka i mehanizma koordinacije s ciljem određivanja opsega istraga CAR-a te ublažavanja mogućih sukoba interesa prije provođenja svojih istraga.

Projekt će se u fazama provoditi tijekom cijelog dvogodišnjeg razdoblja trajanja projekta iTrace.

4.2.3. Rezultati projekta

Projektom će se:

- (a) dokumentirati, *in situ*, fizičke dokaze preusmjeravanja konvencionalnog oružja i streljiva ili trgovine njima u regijama pogođenima sukobom;
- (b) provjeravati i razraditi slučajeve nezakonite trgovine na temelju dokaza o konvencionalnom oružju i streljivu koje je preusmjereno ili koje je predmet trgovine u svim regijama koje je prikupio CAR, organizacije sa stalnim sporazumima o razmjeni podataka te, prema potrebi, druge organizacije;

- (c) pružiti konkretne vizualne dokaze o konvencionalnom oružju i streljivu koje je preusmjereno ili je predmet trgovine, uključujući fotografije predmeta, serijske brojeve, tvorničke oznake, kutije, popise pakiranja, prijevozne dokumente i potvrdu krajnjeg korisnika;
- (d) sastavljati pisana izvješća o nezakonitim aktivnostima, uključujući rute trgovine, sudionike uključene u preusmjeravanje ili nezakonit prijenos te procjenu čimbenika koji tome doprinose (uključujući nedjelotvorno upravljanje zalihama i njihovu sigurnost te ciljane mreže nezakonite nabave koje koordinira država);
- (e) unijeti spomenute dokaze u sustav upravljanja informacijama i internetski portal za kartiranje iTrace s ciljem cjelovite javne objave i, putem sigurnih fiksnih i mobilnih platformi, državama članicama.

4.2.4. Pokazatelji provedbe projekta

Do 50 raspoređivanja na terenu (uključujući prošireno raspoređivanje prema potrebi) tijekom dvogodišnjeg razdoblja radi generiranja dokaza koji se unose u sustav upravljanja informacijama i internetski portal za kartiranje iTrace.

Projekt će se provoditi tijekom cijelog dvogodišnjeg razdoblja trajanja projekta iTrace.

4.2.5. Korisnici projekta

Sustavom iTrace nastavit će se pružati sve sveobuhvatnije informacije izravno usmjerene prije svega oblikovateljima politika država članica o nadzoru oružja, tijelima koja izdaju dozvole za izvoz oružja, kao i institucijama, agencijama i misijama Unije. Ti korisnici iz Unije imat će i pristup povjerljivim informacijama putem sigurnih fiksnih i mobilnih platformi sustava iTrace.

Javne informacije i dalje će biti dostupne svim korisnicima u Uniji i izvan nje, posebno oblikovateljima politika o nadzoru oružja i tijelima koja izdaju dozvole za izvoz oružja u trećim zemljama. Međutim, i regionalne i međunarodne organizacije (uključujući skupine UN-a za praćenje sankcija, mirovne misije UN-a, UNODC, UNODA-u i INTERPOL); nevladine istraživačke organizacije (među ostalim Međunarodni centar za konverziju u Bonnu (BICC), Skupina za istraživanje i informacije o miru (GRIP), Međunarodni institut za mirovna istraživanja u Stockholmu (SIPRI) i Istraživanje malog oružja); organizacije koje se bore za interese (među ostalim Amnesty International i Human Rights Watch) i međunarodni informativni mediji imat će koristi od informacija objavljenih u okviru sustava iTrace.

4.3. Projekt 3.: Izravna potpora tijelima država članica za nadzor izvoza oružja i oblikovateljima politika o nadzoru oružja.

4.3.1. Cilj projekta

Osoblje projekta iTrace djelovat će u bliskoj suradnji s nacionalnim tijelima država članica koja izdaju dozvole za izvoz oružja. S informacijama koje pružaju nacionalna tijela država članica koja izdaju dozvole za izvoz oružja postupat će se uz dužno poštovanje i povjerljivost. iTrace će ujedno i dalje biti u kontaktu s nizom nacionalnih tijela trećih zemalja koja izdaju dozvole za izvoz oružja. Tim odnosima podupirat će se nekoliko ključnih aspekata međunarodnih napora u rješavanju preusmjeravanja i trgovine konvencionalnog oružja te pojačati međunarodne mjere za suzbijanje preusmjeravanja, koje uključuju:

- (a) pružanje detaljnih podataka i dokaza o dokumentiranom preusmjeravanju tijelima koja izdaju dozvole za izvoz oružja,
- (b) na službeni zahtjev nacionalnih tijela države članice koja izdaju dozvole za izvoz oružja, podupiranje ili omogućavanje državama članicama kapaciteta provjere nakon isporuke ili nakon dostave.

4.3.2. Projektne aktivnosti

U okviru ovog projekta provodit će se sljedeće aktivnosti:

- (a) timovi iTrace šalju se na ponovljene posjete relevantnim tijelima u glavnim gradovima država članica kako bi iznosili osnovne informacije o pitanjima suzbijanja preusmjeravanja i izvješćivali o međunarodnim istragama;
- (b) korisnička podrška 24 sata dnevno za trenutno pružanje savjeta o suzbijanju preusmjeravanja ili potencijalno negativnim optužbama u medijima koje proizlaze iz nepotvrđenih izvora trećih strana;

- (c) dogovoreni razvoj internetskog prikaza za tijela država članica koja izdaju dozvole za izvoz; na njemu će se prenositi zaštićeni podaci iz sustava iTrace – upozorenja na strane za koje se već zna da su sudjelovale u preusmjeravanju oružja, profiliranje visokorizičnih odredišta te izvješćivanje u realnom vremenu o preusmjeravanju oružja domaće proizvodnje; i
- (d) na službeni zahtjev nacionalnih tijela države članice koja izdaju dozvole za izvoz oružja, podupiranje ili pružanje državama članicama provjera krajnjeg korištenja nakon dostave od strane timova iTrace za istrage na terenu.

Projekt će se provoditi tijekom cijelog dvogodišnjeg razdoblja trajanja projekta iTrace.

4.3.3. Rezultati projekta

Projektom će se:

- (a) tijelima država članica koja izdaju dozvole za izvoz oružja, na njihov zahtjev, pomoći u utvrđivanju preusmjeravanja nakon izvoza;
- (b) prije izdavanja dozvole za izvoz dostavljati informacije kako bi se poduprla cjelokupna analiza tijela država članica koja izdaju dozvole za izvoz oružja u odnosu na rizik od preusmjeravanja (u skladu s UTO-om i Zajedničkim stajalištem 2008/944/ZVSP);
- (c) tijelima država članica koja izdaju dozvole za izvoz oružja, na njihov zahtjev, pružiti kapacitet provjere nakon isporuke;
- (d) oblikovateljima politika država članica o nadzoru oružja pružiti potpora u obliku informacija u realnom vremenu o trendovima u preusmjeravanju i trgovini, kako bi se poduprlo nacionalno sudjelovanje u procesima međunarodnih politika; i
- (e) nacionalnim agencijama kaznenog progona država članica pomoći u pružanju podrške kaznenim istragama, prema potrebi i na njihov zahtjev.

4.3.4. Pokazatelji provedbe projekta

Osmišljavanje i razvoj, od strane tvoraca postojećeg sustava iTrace, dogovorenog fiksnog ili mobilnog prikaza, na kojem će se nacionalnim tijelima država članica uživo prenositi informacije zaštićenih dijelova u okviru sustava iTrace. Korisnička podrška koju će pružati osoblje projekta iTrace kako bi se tijelima država članica za nadzor izvoza oružja i oblikovateljima politika o nadzoru oružja pružila potpuna podrška. Do 30 posjeta državama članicama, na zahtjev.

Projekt će se provoditi tijekom cijelog dvogodišnjeg razdoblja trajanja projekta iTrace.

4.3.5. Korisnici projekta

Sve zainteresirane države članice, s tim da se misije posjeta glavnom gradu i provjere nakon isporuke provode na zahtjev.

4.4. Projekt 4.: Informiranje dionika i međunarodna koordinacija

4.4.1. Cilj projekta

Projektom će se međunarodnim i nacionalnim oblikovateljima politika, stručnjacima za nadzor konvencionalnog oružja i tijelima koja izdaju dozvole za izvor oružja ukazati na prednosti sustava iTrace. Inicijative za informiranje bit će također osmišljene za daljnju koordinaciju dijeljenja informacija i stvaranje održivih partnerstava s pojedincima i organizacijama koji su u mogućnosti generirati informacije koje se mogu učitati u sustav iTrace.

4.4.2. Projektne aktivnosti

U okviru ovog projekta poduzet će se sljedeće aktivnosti, uz dužnu pažnju kako bi se izbjegla preklapanja s drugim djelovanjima, npr. informiranjem u okviru UTO-a:

- (a) Prezentacije osoblja projekta iTrace na relevantnim međunarodnim konferencijama o svim aspektima nezakonite trgovine konvencionalnim oružjem. Prezentacije osoblja namijenjene su predstavljanju sustava iTrace s naglaskom na 1.) njegove konkretne prednosti u pomaganju praćenja provedbe Akcijskog programa UN-a, UTO-a i drugih relevantnih međunarodnih instrumenata; 2.) korisnost sustava iTrace u utvrđivanju prioritarnih područja za međunarodnu pomoć i suradnju; i 3.) korisnost sustava iTrace kao mehanizma za profiliranje procjene rizika za tijela koja izdaju dozvole za izvoz oružja;

- (b) Prezentacije osoblja projekta iTrace nacionalnim vladama i mirovnim operacijama. Prezentacije osoblja bit će osmišljene da predstavljaju sustav iTrace relevantnim odjelima misije, potiču i razvijaju formalne sporazume o razmjeni informacija sposobne generirati informacije koje se mogu učitati u sustav iTrace kao i da pomažu oblikovateljima politika u prepoznavanju prioriternih područja za međunarodnu pomoć i suradnju.

Projekt će se provoditi tijekom cijelog dvogodišnjeg razdoblja trajanja projekta iTrace.

4.4.3. Rezultati projekta

Projektom će se:

- (a) predstaviti korisnost sustava iTrace, kao i koncept dokumentiranja, prikupljanja i razmjene podataka o preusmjeravanju, oblikovateljima nacionalnih i međunarodnih politika koji rade na provedbi sporazuma o nadzoru konvencionalnog oružja i izvoza oružja (Akcijski program UN-a, UTO i drugi relevantni međunarodni instrumenti) i procijeniti njihova provedba;
- (b) pružiti relevantne informacije s ciljem pomoći oblikovateljima politika i stručnjacima za nadzor konvencionalnog oružja u prepoznavanju prioriternih područja za međunarodnu pomoć i suradnju te u osmišljavanju djelotvornih strategija za suzbijanje preusmjeravanja;
- (c) pružiti iscrpne informacije o sustavu iTrace i njegovoj korisnosti pri procjeni rizika tijekom koja izdaju dozvole za izvoz oružja, uz omogućavanje kanala za daljnje povratne informacije i poboljšanje sustava;
- (d) olakšati razmjenu informacija među nacionalnim vladama i mirovnim operacijama UN-a, uključujući obradu i analizu podataka putem sustava iTrace;
- (e) olakšati umrežavanje sve većom skupinom stručnjaka za nadzor konvencionalnog oružja koja sudjeluje u provođenju in situ istraga o preusmjeravanju i trgovini konvencionalnim oružjem i streljivom;
- (f) poboljšati u javnosti prepoznatljivost praćenja konvencionalnog oružja i streljiva kao načina pomoći u praćenju provedbe Akcijskog programa UN-a, ITI-ja, UTO-a i drugih međunarodnih i regionalnih instrumenata za nadzor oružja i nadzor izvoza oružja.

4.4.4. Pokazatelji provedbe projekta

Do 20 informativnih konferencija u kojima će sudjelovati osoblje sustava iTrace. Sve konferencije uključivat će prezentacije sustava iTrace. Program konferencija i kratki sažeci bit će uključeni u završno izvješće.

Projekt će se provoditi tijekom cijelog dvogodišnjeg razdoblja trajanja projekta iTrace.

4.4.5. Korisnici projekta

Za cjeloviti popis korisnika, koji je jednak korisnicima ovog projekta, pogledati odjeljak 4.2.5.

4.5. Projekt 5.: Izvješća o politici u sustavu iTrace

4.5.1. Cilj projekta

U okviru projekta izradit će se izvješća o ključnim pitanjima vezanim za politiku, prikupljena iz podataka generiranih tijekom istraga na terenu i predstavljenih u sustavu iTrace. Izvješća će biti osmišljena da ističu posebna područja od međunarodnog značaja, uključujući glavne obrasce trgovine konvencionalnim oružjem i streljivom, regionalnu raspodjelu oružja i streljiva kojima se trguje te prioriterna područja za međunarodnu pozornost.

4.5.2. Projektne aktivnosti

Iscrpna analiza koja vodi sastavljanju, pregledu, uređivanju i objavljivanju do deset izvješća o politici u sustavu iTrace.

4.5.3. Rezultati projekta

Projektom će se:

- (a) proizvesti do 10 izvješća, od kojih će se svako odnositi na zasebno pitanje od međunarodnog značaja;

- (b) osigurati dostavu izvješća o politici u sustavu iTrace svim državama članicama;
- (c) osmisлити ciljana strategija informiranja za osiguravanje globalne pokrivenosti;
- (d) održati vidljivost djelovanja u području politike i međunarodnih informativnih medija, među ostalim, predstavljanjem aktualnih informacija o nezakonitom oružju; pružiti analizu, relevantnu za politiku, kao potporu procesâ nadzora oružja u tijeku i sastavljanja izvješća s ciljem privlačenja što više interesa međunarodnih informativnih medija.

4.5.4. Indikatori provedbe projekta

Do deset izvješća na internetu o politici u sustavu iTrace sastavljenih tijekom trajanja predloženog djelovanja i raspodijeljenih globalno.

4.5.5. Korisnici projekta

Za cjeloviti popis korisnika, koji je jednak korisnicima ovog projekta, pogledati odjeljak 4.2.5.

5. Lokacije

Za projekte 1. i 2. bit će potrebno opsežno raspoređivanje na terenu stručnjaka za konvencionalno oružje u regijama pogođenima sukobom. Procjene tih raspoređivanja provodit će se za svaki slučaj posebno, s obzirom na sigurnost, pristup i dostupnost informacija. CAR je već uspostavio kontakte ili ima pokrenute projekte u nizu dotičnih zemalja. Projekt 3. provodit će se u glavnim gradovima država članica (druga putovanja unutar zemlje provodit će se ovisno o zahtjevima države članice). Projekt 4. provodit će se na međunarodnim konferencijama i u koordinaciji s nacionalnim vladama i relevantnim organizacijama u cijelom svijetu kako bi se osigurala najveća moguća vidljivost projekta. Projekt 5. izrađuje se u Belgiji, Italiji, Francuskoj i Ujedinjenoj Kraljevini.

6. Trajanje

Procjenjuje se da će kombinirani projekti trajati ukupno 24 mjeseca.

7. Provedbeni subjekt i vidljivost djelovanja Unije

CAR uključuje male timove za istrage na terenu u lokalne obrambene i sigurnosne snage, osoblje mirovnih snaga i druge dionike sa sigurnosnim mandatima. Kad god te snage ili misije osiguraju lokaciju oružja ili prikupljanja dokaza, timovi CAR-a uzimaju sve dostupne dokaze o oružju, pripadajućem materijalu i skupinama korisnika. CAR zatim pristupa traženju svih nedvojbeno odredivih predmeta i provodi dalekosežne istrage prijenosa oružja, dostave vojnog materijala i potpore stranama koje ugrožavaju mir i stabilnost.

U suradnji s nacionalnim tijelima koja izdaju dozvole za izvoz oružja CAR utvrđuje opskrbe lance odgovorne za dostavu oružja u oružanim sukobima – utvrđivanjem nezakonite aktivnosti i preusmjeravanja oružja iz zakonitih u nezakonita tržišta. CAR evidentira sve informacije u svojem globalnom sustavu za praćenje oružja iTrace, koji je, sa svojih više od 100 000 unosa oružja koje se upotrebljava u sukobima, najveći registar podataka oružja koje se upotrebljava u sukobima na svijetu.

CAR te informacije upotrebljava kako bi a) države članice upozorio na preusmjeravanje oružja i streljiva i b) omogućio ciljane inicijative za suzbijanje preusmjeravanja, uključujući revidirane mjere za nadzor izvoza i međunarodno diplomatsko djelovanje.

Tom se metodologijom dokazano gotovo trenutno otkriva preusmjeravanje, s timovima CAR-a na terenu koji države članice informiraju o preusmjerenom oružju dok su još raspoređeni u područjima zahvaćenima sukobom (npr. dok su na terenu u Mosulu u Iraku). U nekim su slučajevima timovi CAR-a otkrili neovlaštene ponovne prijenose u roku od dva mjeseca nakon što je oružje isporučeno iz tvornice.

Odlukom (ZVSP) 2015/1908 22. listopada 2015. pružena je potpora CAR-u u nastavku i širenju projekta iTrace uspostavljenog Odlukom 2013/698/ZVSP Projektima iTrace I i iTrace II sustav iTrace čvrsto je utvrđen kao važna svjetska inicijativa za praćenje oružja koje se upotrebljava u sukobima i omogućena je izravna potpora tijelima države članice koja izdaju dozvole za izvoz i oblikovateljima politika o nadzoru oružja.

Osim toga, u akcijskom planu Unije za borbu protiv nezakonite trgovine vatrenim oružjem i eksplozivima te njihove uporabe od 2. prosinca 2015. poziva se na „proširenje upotrebe sustava iTrace” i svim nacionalnim tijelima kaznenog progona koje uoče preusmjeravanje oružja i streljiva preporuča da nalaze provjere u evidenciji sustava iTrace.

CAR poduzima sve odgovarajuće mjere kako bi dao publicitet činjenici da Unija financira djelovanje. Takve će se mjere provoditi u skladu s Komisijinim Priručnikom za komunikacije i vidljivost za vanjske aktivnosti EU-a koji je sastavila i objavila Komisija.

CAR će tako osigurati vidljivost doprinosa Unije primjerenim brendiranjem i publicitetom, isticanjem uloge Unije, osiguravanjem transparentnosti njezinih djelovanja i podizanjem svijesti o razlozima za Odluku, kao i o potpori Unije za Odluku te rezultatima te potpore. Materijal izrađen u okviru projekta isticat će zastavu Unije na vidljivome mjestu u skladu sa smjericama Unije za pravilnu upotrebu i umnožavanje zastave.

8. Izvješćivanje

CAR će pripremati redovita tromjesečna opisna izvješća.
